

TEORIE HOSPODY PRO ZAČEĆ•TEČENĀ•KY

StĀ™eda, 05 duben 2023

NĀ›kterĀ© vĀ›ci je dobrĀ© zdokumentovat a popsat dĀ™Ā-v, neĀ¾ doĀ•ista zmizĀ-. NemusĀ- to bĀ½t zrovna zĀ›stupci fauny kteĀ™Ā- se v dobĀ› tajĀ-cĀ-ch ledovcĀ- nejsou schopnĀ- adaptovat na lidskou blbost. Vlivem globalizace vymĀ-rajĀ- i starobyl. nĀ›rody, upadajĀ- odvĀ›kĀ; Ā™emesla, do zapomnĀ›nĀ- odchĀ›zejĀ- pradĀ›vnĀ© zvyky, napĀ™Ā-klad sbĀ-rĀ;nĀ- cĀ©Ā•ek r zaklĀ›dĀ;nĀ- vlastnĀ-ch blogĀ-skĀ-. A kam se tĀ™eba podĀ›la tradice Ā°stnĀ-ho vyprĀ›vĀ›nĀ-, cizelovanĀ› stovkami generac Bude si jeĀ›tĀ› nĀ›kdo pamatovat, jak se povĀ-dalo pĀ™i dranĀ- peĀ™Ā-?

Dnes nahrazujĀ- vĀ›jechno to mezilidskĀ© plkĀ›nĀ- sociĀ›lnĀ- sĀ-tĀ› svĀ½mi fotografiemi, obrĀ›zky, klipy, nĀ›lepkami, smajlĀ-ky a obrĀ›zky lilku. SpoleĀ›nĀ› s povĀ-dĀ›nĀ-m jsou ohroĀ¾enĀ› i mĀ-sta, kam si lidĀ© povĀ-dat chodili, a mezi nĀ› patĀ™Ā- i hospoda. Ano, hospoda, kolĀ©bka Ā•eskĀ©ho nĀ›roda a jeho vzdĀ›lanosti, kultury a moudrosti, hospoda, jeĀ¾ je zĀ›lesnĀ›nĀ-m i baĀ›tou Ā•eskĀ½ch hodnot.

To vĀ›je se dnes otĀ™Ā›sĀ› v zĀ›kladech. S hrĀ-zou totiĀ¾ zjiĀ›ujeme, Ā¾e dneĀ›nĀ- mlĀ›deĀ¾ uĀ¾ nepovaĀ¾uje konzumaci nadmĀ›rnĀ©ho mnoĀ¾stvĀ- alkoholu za vĀ›c hodnou spoleĀ•enskĀ© prestiĀ¾e. Jako by vypitĀ- deseti piv a sedmi velkĀ½ch rumĀ- nebyl hrdinskĀ½ Ā•in hodnĀ½ zaznamenĀ›nĀ-, opakovanĀ›nĀ-, dostiĀ¾enĀ- a pĀ™ekonĀ›nĀ-. Jako by nĀ›vrat domĀ- po Ā•tyĀ™ech (konĀ•etinĀ›ch, ne pivech) bez penĀ›Ā¾enky, bez saka a bez sebeĀ°cty nepatĀ™il k pĀ™echodovĀ½m Ā¾ivotnĀ-m rituĀ›lĀ-m opravdovĀ©ho Ā°eĀ•a. Jako by poĀ™Ā›dnĀ› hospodskĀ› rvaĀ•ka, kterĀ› nade vĀ›Ā- pochybnost rozhodne, kterĀ© fotbalovĀ© muĀ¾stvo je lepĀ›Ā-, nebyla etalonem skuteĀ•nĀ©ho Ā•eskĀ©ho hrdinstvĀ-.

Kdepak, dneĀ›nĀ- mladĀ- se svĀ½mi aperoly, proseccy a nealkoholickĀ½mi radlery nejsou niĀ•Ā-m jinĀ½m neĀ¾ hrobnĀ-ky Ā•eskĀ© hospody. TĀ© hospody, kterĀ› pĀ™eĀ¾ila stĀ™edovĀ›k, mocnĀ›Ā™stvĀ-, vĀ›lky, komunismus i neĀ™Ā-zenĀ© budovĀ›nĀ- kapitalismu, aby nakonec pomalu a bolestivĀ› umĀ-rala na latte art. NadchĀ›zejĀ-cĀ- generace uĀ¾ moĀ¾nĀ› hospodu ani nezaĀ›ijĀ- a budou ji znĀ›t jedinĀ› z bĀ›jnĀ©ho vyprĀ›vĀ›nĀ- starcĀ-. Je vĀ›bec moĀ¾nĀ© pĀ™iblĀ-Ā¾it mladĀ½m lidem atmosfĀ©ru a krĀ›jsu Ā•eskĀ© hospody? Pokusme se o to..

OficiĀ›lnĀ› byla hospoda mĀ-sto, kde jste se mohli za Ā°platu najĀ-st a napĀ-t. Mnohem dĀ-leĀ¾itĀ›jĀ›- ale byla jejĀ- socializaĀ•nĀ- funkce; Ā›lo vlastnĀ› o jakĀ©hosi pĀ™edchĀ-dce sociĀ›lnĀ-ch sĀ-tĀ-. Konverzace v hospodĀ› probĀ-hala v reĀ›lnĀ©m Ā•ase a za osobnĀ-pĀ™Ā-tomnosti zĀ°Ā•astnĀ›nĀ½ch, kteĀ™Ā- se setkĀ›vali u tzv. stolĀ-, u nichĀ¾ tvoĀ™ili Ā°plnĀ› malilinkatĀ© sociĀ›lnĀ- bublinky. PodobnĀ› jako na dneĀ›nĀ-ch mobilech hrĀ›li i v hospodĀ› dĀ-leĀ¾itou roli poĀ•et Ā•Ā›rek, kterĀ½ ukazoval sĀ-lu pĀ™Ā-jmu; Ā•Ā-m vĀ-c Ā•Ā›rek, tĀ-m silnĀ›jĀ›- pĀ™Ā-jem. Displej mobilu vĀ›m dnes ukĀ›Ā¾e maximĀ›lnĀ› Ā•tyĀ™mi Ā•Ā›rky, v hospodĀ› jich nejvĀ›tĀ›- borci mĀ›li na Ā°Ā•tence i pĀ™es deset.

ProfilovĀ› fotografie na sociĀ›lnĀ- sĀ-ti je pĀ™i konverzaci nemĀ›nnĀ› a i v nejvypjatĀ›jĀ›ch diskusnĀ-ch momentech mĀ› stejnĀ› zatuhlĀ½ vĀ½raz. V hospodĀ› vĀ›jak, dĀ-ky konverzaci v reĀ›lnĀ©m Ā•ase, odpovĀ-dala vizuĀ›lnĀ- reprezentace diskutujĀ-cĀ-ch jejich momentĀ›lnĀ-mu stavu a rozpoloĀ¾enĀ-. RozdĀ-l mezi bĀ›Ā¾nĀ½m a aktuĀ›lnĀ-m vzhledem Ā°Ā•astnĀ-kĀ- byl nejmarkantnĀ›jĀ›- v pozdnĀ-ch noĀ•nĀ-ch hodinĀ›ch, kdy Ā•Ā›st pĀ™Ā-tomnĀ½ch simultĀ›nnĀ› diskutovala na nĀ›kolik nesouvisejĀ-cĀ-ch tĀ©mat zĀ›roveĀ- (a dnes bychom Ā™ekli, Ā¾e pĀ™i tom mĀ›li trvale zapnutĀ½ Caps Lock), zatĀ-mco druhĀ› Ā•Ā›st osazenstva uĀ¾ byla offline, pĀ™epnutĀ› do reĀ¾imu spĀ›nku, v tĀ›Ā¾Ā›ch pĀ™Ā-padech pak do reĀ¾imu hibernace.

Konverzace v hospodĀ› dala v prĀ-bĀ›hu let vzniknout vĀ›jem vĀ½znaĀ•nĀ½m komunikaĀ•nĀ-m modelĀ-m dneĀ›ka: meetingu, briefingu, peer-to-peer komunikaci, brainstormingu, fyzickĀ©mu nĀ›silĀ- a ke konci

otvřácí doby pak i k hromadnému brainwashingu. V hospodářské lze nalézt i prvotní formy crowdfundingu – kdy jste neměli na zaplacení - útraty, spolustolovníci se na vás slovíli. Na podobném principu, jak jsme dnes, tu fungoval i crowdsourcing – kdy jste něco nevěděli nebo jste s něčím - potřebovali pomoc, stačilo se zeptat v hospodářské a pokud jste se zanedlouho našel někdo ochotný, kdo vám pomůže, kdo vám pomůže, kdo jste idiot.

V hospodářské mají své kořeny i další moderní fenomény. Ranní dojíždění za prací je dnes běžnou součástí našich životů, ale v hospodářské a buřtech se kdysi dojíždělo celá den. A lo ovšem o zvyk, kdy zbytky jídla, ponechané pro vodní majiteli bezprizorně na stolech, našly to místo v žaludcích nově zřízených. Podobně i alkoholické nápoje z nedopitých sklenic, slité na konci otevřácí doby do jediných nádob, spolu utvořily tzv. žezpозdná - sběrače, která následně potají a zahájil nejednoho nočního návštěvníka hospodské sálí. Kdysi opovrhováni, stali se žezpозdná - jízda - pioníry foodsharingu a postkonzumní společnosti.

Samožřejmě nelze zapomenout ani na kulturní osvětlovou a výchovnou vzdělávací funkci hospody. Zde pisořák a kabineček tu návštěvníci zdobili slovesnými i výtvarnými díly, nabídkami a necenzurovanými názory. Kontakt s návštěvníky - svátem jim zajišťovala televize, zavěšená v rohu, odkud jsem bez rozdílu příměla zábavu a poučení - ze společenského a sportovního života. Informace nabyté z televize a ze záchodků se mezi návštěvníky stávaly hlavním zdrojem argumentů - a skupinových diskusí, což jsou formy, které pro českou pedagogiku dosud zůstávají - jen málokdy dosahovány metami. Po mnohaleté docházce a ústí na stovkách diskusí - se právě z hospod rekrutovali absolventi prestižního V. života. Největší giganti mezi nimi pak zformulovali postuláty, jež se staly základem české národní identity, českého ducha, českého charakteru:

1. Pivo dle hezké tla.
2. Kde se pivo vaří, tam se dobře dává.
3. Kdo pil, uměl, kdo nepil, uměl taky.

Opravdové život a skutečnou moudrost zkrátka nenajdete ve virálních svátech, videích, facebookových komentářích a vybraných instagramových fotek. Odjakživa jsou nalezené - mezi pobryndanými státi hospodské sálí, na dosah od vašeho.

Jan FLÁKA